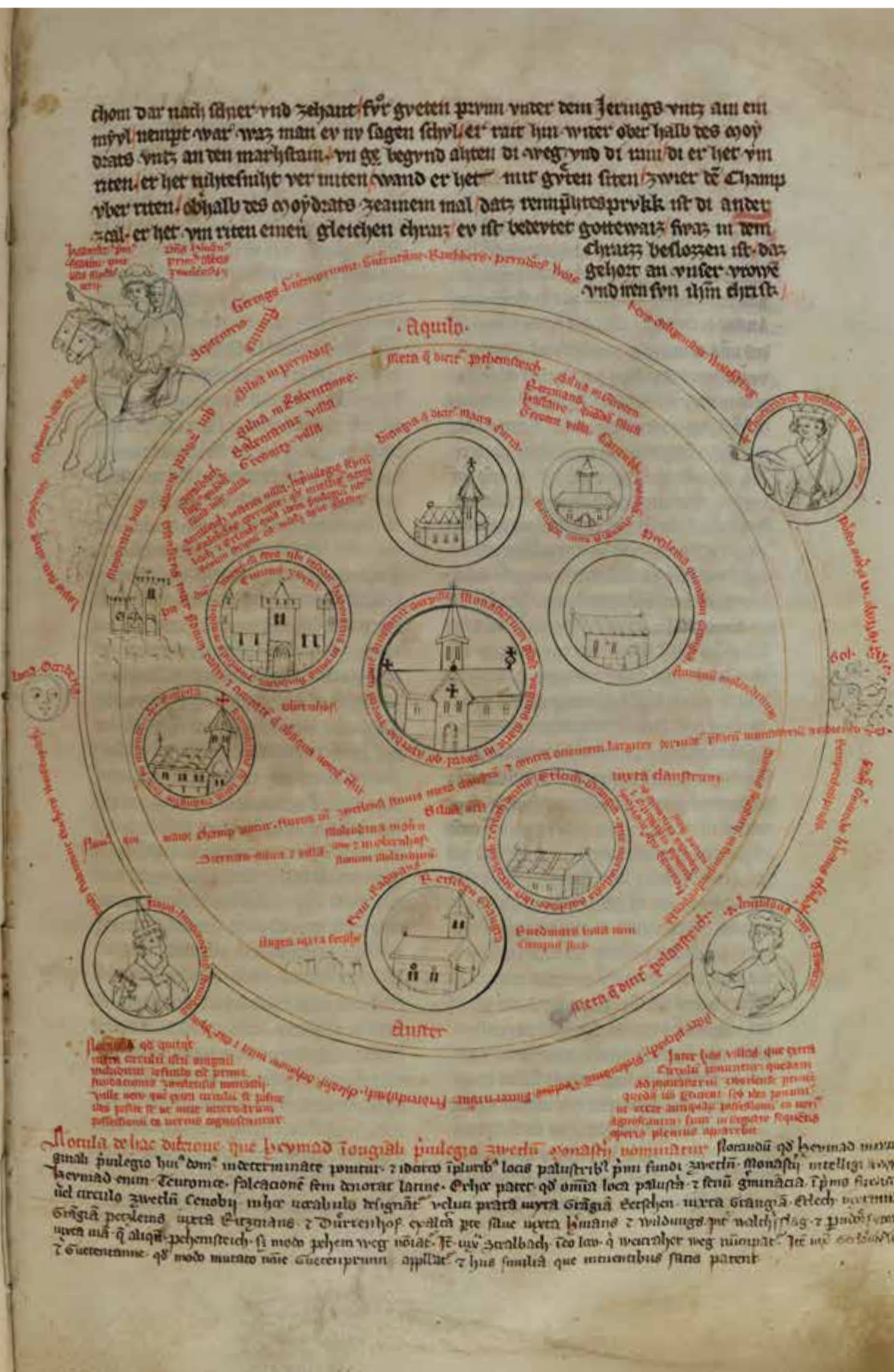

CISTERSCAPES VB-Zw-ZnS

ZISTERZIENSERLANDSCHAFTEN:

CISTERCIÁCKÉ KRAJINY:

Vyšší Brod - Zwettl - Žďár nad Sázavou

CISTERSCAPES VB-Zw-ZnS

Informace o projektu

Informationen über das Projekt

VIDEO

(2) Photo:
@Tourismus Stift Zwettl
Stift Kirche Zwettl, Studio Kerschbaum

(3) Video:
@CISTERSCAPES
@MAS Rozkvět, z.s. (titulky v českém jazyce)
<https://youtu.be/lB7lXMMUstk?si=acDvWg9Klq3zapmv&t=5>

Vážení,

dostává se k Vám první z našich elektronických newsletterů – krátkých zpravodajů z našeho přeshraničního česko-rakouského projektu.

Nazvali jsme jej společně s našimi partnery „CISTERCIÁCKÉ KRAJINY: Vyšší Brod - Zwettl - Žďár nad Sázavou“ a slibujeme si od jeho realizace vzájemné intenzivní propojení našich regionů a zviditelnění, které podpoří turismus v Jižních Čechách, na Vysočině i v Dolním Rakousku.

Území spolupráce - regiony cisterciáckých klášterních krajín Vyšší Brod, Zwettl a Žďár nad Sázavou jako součást evropské sítě kulturních krajín „CISTERSCAPES - Cistercian landscapes connecting Europe“ - získaly v 04/2024 od Evropské Komise označení EUROPEAN HERITAGE LABEL (Evropské dědictví/ EHL).

Jedná se o mimořádný počín z hlediska nadnárodního rozměru pamětihodnosti, ale i regionálního potvrzení evropské hodnoty krajiny, která nese doposud trvalé stopy působení cisterciáckého řádu od 12. století.

Nikoliv náhodou se tak partnery pro realizaci projektu stali dva doposud funkční kláštery - Cisterciácké opatství Vyšší Brod a Zisterzienserstift Zwettl, a dále dvě města - Žďár nad Sázavou a Zwettl. Současně je do naší spolupráce zapojena řada strategických partnerů z oblasti turismu a navazujeme na další -synergické - projekty.

To ještě více umocní budoucí výstupy a pozitivní výsledky projektu a jejich přínos pro zviditelnění společného přeshraničního kulturního a přírodního dědictví pro návštěvníky. Současně se jedná o jasný signál pro místní aktéry působící v oblasti turismu a jejich pozvánku ke spolupráci na vytvoření sdílené přeshraniční destinace.

P. Justin Berka O.Cist
převor Cisterciáckého opatství Vyšší Brod

Sehr geehrte Damen und Herren,

der erste unserer E-Newsletter - Kurzmitteilungen aus unserem grenzüberschreitenden tschechisch-österreichischen Projekt - ist da.

Gemeinsam mit unseren Partnern haben wir es „ZISTERZIENSERLANDSCHAFTEN: Vyšší Brod - Zwettl - Žďár nad Sázavou“ genannt und versprechen uns von seiner Umsetzung eine intensive Vernetzung unserer Regionen und eine Sichtbarkeit, die den Tourismus in Südböhmen, Vysočina und Niederösterreich fördern wird.

Das Kooperationsgebiet – die Regionen der Zisterzienserklöster Vyšší Brod, Zwettl und Žďár nad Sázavou als Teil des europäischen Netzwerks der Kulturlandschaften „CISTERSCAPES – Cistercian landscapes connecting Europe“ – wurde im April 2024 von der Europäischen Kommission mit dem EUROPEAN HERITAGE LABEL (Europäisches Kulturerbe Signum/EKS/ EHL).

Dies ist eine außergewöhnliche Leistung im Hinblick auf die transnationale Dimension der Stätte, aber auch die regionale Bestätigung des europäischen Wertes der Landschaft, die die bleibenden Spuren der Tätigkeit des Zisterzienserordens seit dem 12. Jahrhundert trägt.

Es ist kein Zufall, dass zwei bis heute tätige Klöster - die Zisterzienserabtei Vyšší Brod und das Zisterzienserstift Zwettl - sowie zwei Städte - Žďár nad Sázavou und Zwettl - Partner des Projekts geworden sind. Gleichzeitig sind eine Reihe von strategischen Partnern aus dem Tourismussektor in unsere Zusammenarbeit eingebunden und wir bauen auf weitere Synergieprojekte.

Dies wird die zukünftigen Ergebnisse und positiven Auswirkungen des Projekts sowie deren Beitrag zur Sichtbarmachung des gemeinsamen grenzüberschreitenden Kultur- und Naturerbes für Besucher noch weiter verstärken. Gleichzeitig ist dies ein klares Signal an die lokalen Akteure im Tourismusbereich und eine Einladung zur Zusammenarbeit bei der Entwicklung einer gemeinsamen grenzüberschreitenden Destination.

P. Justin Berka O.Cist
Prior der Zisterzienser Abtei Vyšší Brod

Klíčovým přínosem projektu pro česko-rakouskou spolupráci v turismu bude vytvoření návštěvnický atraktivní prezentace historie působení cisterciáckého řádu na regiony Jižní Čechy, Waldviertel a kraje Vysočina. Téma nebylo vybráno náhodou – tyto tři regiony cisterciáckých klášterních krajín Vyšší Brod, Zwettl a Žďár nad Sázavou jsou součástí evropské sítě kulturních krajín, která získala označení European Heritage Label (EHL) – to je obdoba značky UNESCO, udělovaná Evropskou komisí.

Cílem projektu je zásadním způsobem zviditelnit toto přeshraniční kulturní a přírodní dědictví, přitáhnout ve větším počtu návštěvníky do těchto regionů a zajistit jim kvalitní návštěvnický zážitek. Společnou ambicí je vytvoření sdílené přeshraniční destinace založené na principech doplňkovosti nabídky těchto třech regionů, unikátního zážitku i nového poznání.

Trojúhelník Vyšší Brod-Zwettl-Žďár nad Sázavou má významný potenciál nejen vzájemné spolupráce, ale současně vnitřního regionálního přesahu např. ve vazbě na památky světového kulturního dědictví UNESCO v regionu, výstupy zemských výstav realizovaných v minulém desetiletí i vyšší úrovni využití řady výsledků doposud zrealizovaných projektů v širším programovém území, především v oblasti cykloturistiky a kulturního turismu.

Významné pro všechny 3 cisterciácké klášterní krajiny je napojení na 2 hlavní linie dálkové evropské trasy pro pěší turisty a poutníky „Zisterzienserweg“ (Cesta cisterciáků), které budou v rámci projektu přeshraničně virtuálně propojeny sítí doporučených tras. Vzniknou tak tematické přeshraniční produkty udržitelného cestovního ruchu; návštěvníci budou směřováni ke kulturním i přírodním cílům v okruhu do 30-50 kilometrů v „hranicích“ jednotlivých cisterciáckých klášterních krajín a komplexně v přeshraničním regionu spolupráce.

Klíčové pro poznání historie působení cisterciáckého řádu na krajinu prostřednictvím hospodářských aktivit je vznik návštěvnických center, která budou prezentovat nejen společné rysy cisterciáckých klášterních krajín, ale i jejich mimořádná regionální specifika – rybníkářství a chov kaprů, sklářství, hutnictví, nebo zemědělskou výrobu včetně pivovarnictví nebo chovu včel... to vše v duchu řádové charty „Ora et labora“ i motta „Jednota v rozmanitosti – rozmanitost v jednotě“.

Návštěvník se následně může tematicky vydat přímo do nově poznávané krajiny česko-rakouského příhraničí – v jednotlivých lokalitách vzniknou nové naučné stezky, tematické trasy nebo nabídka vycházek s průvodcem cisterciáckou klášterní krajinou a edukačních programů.

Der wichtigste Beitrag des Projekts zur tschechisch-österreichischen Zusammenarbeit im Tourismus wird die Schaffung einer besucherattraktiven Präsentation der Geschichte des Zisterzienserordens in den Regionen Südböhmen, Waldviertel und Vysočina sein. Das Thema wurde nicht zufällig gewählt - diese drei Regionen der Zisterzienserklösterlandschaften Vyšší Brod, Zwettl und Žďár nad Sázavou sind Teil des europäischen Netzwerks von Kulturlandschaften, das mit dem Europäischen Kulturerbe-Siegel (EKS) ausgezeichnet wurde - dies ist das Äquivalent zum UNESCO-Siegel, das von der Europäischen Kommission vergeben wird.

Ziel des Projekts ist es, dieses grenzüberschreitende Kultur- und Naturerbe stärker in den Vordergrund zu rücken, mehr Besucher in diese Regionen zu locken und ein hochwertiges Besuchererlebnis zu gewährleisten. Weiters wird ein gemeinsames grenzüberschreitendes Reiseziel geschaffen, das auf den Grundsätzen der Komplementarität des Angebots der drei Regionen, einer einzigartigen Erfahrung und neuem Wissen beruht.

Das Dreieck Vyšší Brod-Zwettl-Žďár nad Sázavou hat ein erhebliches Potenzial nicht nur für die gegenseitige Zusammenarbeit, sondern auch für die interne regionale Überschneidung, z.B. im Zusammenhang mit den UNESCO-Welterbestätten in der Region, den Ergebnissen der in den letzten zehn Jahren durchgeführten regionalen Ausstellungen und der stärkeren Nutzung vieler Ergebnisse der bisher durchgeführten Projekte im weiteren Programmgebiet, insbesondere im Bereich des Rad- und Kulturtourismus.

Wichtig für alle 3 Zisterzienser-Klosterlandschaften ist die Anbindung an die 2 Hauptstrecken des europäischen Fernwander- und Pilgerweges „Weg der Zisterzienser“, Die Projektpartner werden im Rahmen des grenzüberschreitenden Projektes durch ein Netz von Routenempfehlungen virtuell verbunden. So entstehen thematische grenzüberschreitende nachhaltige Tourismusprodukte, die den Besucher zu kulturellen Zielen und Naturerlebnissen in einem Radius von bis zu 30-50 Kilometern innerhalb der „Grenzen“ der einzelnen Zisterzienserklösterlandschaften und flächendeckend im grenzüberschreitenden Kooperationsraum führen.

Der Schlüssel zum Verständnis der Geschichte des Einflusses des Zisterzienserordens auf die Landschaft durch wirtschaftliche Aktivitäten ist die Einrichtung von Besucherzentren, die nicht nur die Gemeinsamkeiten der Zisterzienser-Klosterlandschaften in den einzelnen Grenzregionen, sondern auch ihre außergewöhnlichen regionalen Besonderheiten vorstellen - Fischzucht und Karpfenzucht, Glasherstellung, Metallurgie oder landwirtschaftliche Produktion, einschließlich Brauerei oder Bienenzucht ganz im Sinne der Ordenscharta „Ora et labora“ und dem Motto „Einheit in der Vielfalt - Vielfalt in der Einheit“.

Die Besucher können sich anschließend direkt in die neu erschlossene tschechisch-österreichische Grenzlandschaft begeben und diese auf neuen Naturlehrpfaden, Themenrouten oder geführten Wanderungen erkunden sowie mittels Bildungsprogrammen, die derzeit an den einzelnen Standorten entwickelt werden, die die Zisterzienserklösterlandschaften mit allen Sinnen erleben.

@Stadtgemeinde Zwettl
Zwettl_Mohnfeld

Do vínku našeho projektu jsme jako jeden z jeho cílů dali nastavení spolupráce regionů jako udržitelné turistické destinace přeshraničně v rámci Jižních Čech, Dolního Rakouska a Vysočiny a vytvoření sdílených produktů. To by měla být hlavně příležitost pro místní poskytovatele služeb cestovního ruchu – ubytovatele, gastronomické provozy, průvodce, provozovatele pamětihodností i tematických expozic a nově vznikající návštěvnická centra CISTERSCAPES.

Také proto jsme jako strategické partnery oslovili centrály cestovního ruchu a destinační společnosti na obou stranách hranice a přizvali je ke spolupráci na propagaci lokální a regionální nabídky.

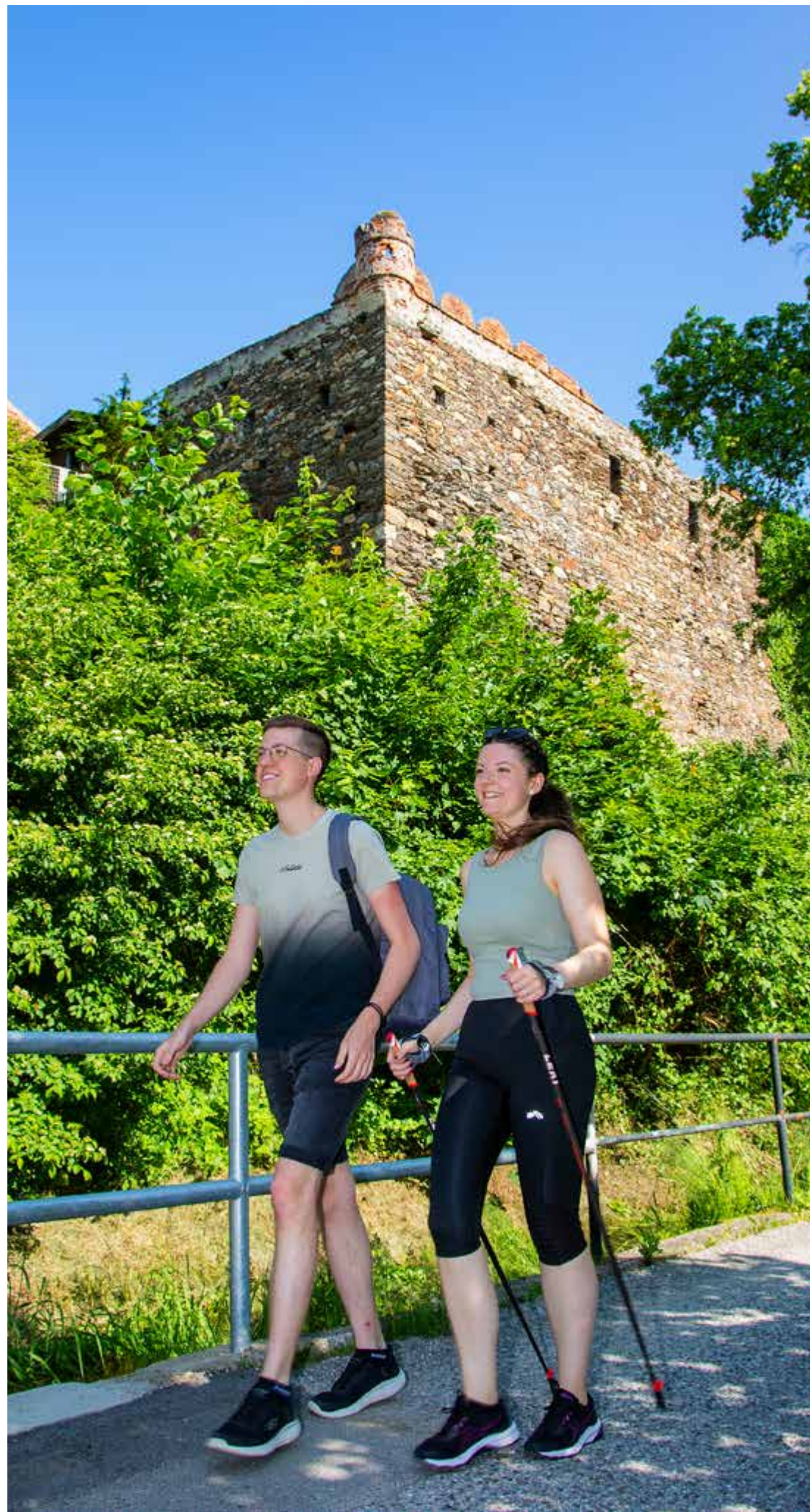
Současně se snažíme vzbudit aktivní zájem na místní úrovni, protože připravovaný „akční plán“ musí mít reálný základ v místní nabídce pro návštěvníky – jak té připravované v rámci projektu CISTERSCAPES: VB-Zw-ZnS (nová návštěvnická centra, turistické stezky, edukační programy atd.), tak té stávající, kterou je potřeba dále rozvinout, propojit a zpropagovat.

Také proto v jednotlivých regionech, kde působí partneři projektu – Cisterciácké opatství Vyšší Brod, Město Žďár nad Sázavou, Zisterzienserstift Zwettl a Stadtgemeinde Zwettl – postupně probíhají individuální jednání, kulaté stoly a workshopy s cílem informovat místní aktéry o možnostech spolupráce a jeho potenciálu a také vzájemného sdílení informací a námětů. Na zářij je naplánována ve Zwettlu přeshraniční konference za účasti regionálních a nadregionálních subjektů.

Na řadě konferencí a dalších akcích se také můžete setkat s prezentací našeho projektu, navázané česko-rakouské spolupráce, potenciálu vznikající širší kooperace a příležitostí, především pak ve vazbě na evropskou síť CISTERSCAPES a získané označení European Heritage Label. Ať již to byla tradiční akce „Waldviertel pur!“ ve Vídni nebo červnová konference o cestovním ruchu v Jindřichově Hradci, realizovaná v rámci projektu CORD AT-CZ pro odborníky z Česka a Rakouska (jedná se také o projekt podpořený z Programu Interreg AT-CZ).

Pokud tedy podnikáte v turismu nebo souvisejících oborech a máte zájem zapojit se do této otevřené spolupráce, jste vítáni – cestu k nám si snadno najdete přes partnery projektu nebo destinační společnosti. Vypracování společného akčního plánu je plánováno na rok 2026, jádro se ale tvoří nyní!

Kontakt lead-partnera projektu:
ATCZ00007
Cisterciácké opatství Vyšší Brod
vyssibrod.cisterscapes@gmail.com

Eines der Ziele unseres Projektes ist es, eine grenzüberschreitende Zusammenarbeit zwischen den Regionen als nachhaltige Tourismusdestination innerhalb Südböhmens, Niederösterreichs und des Hochlandes aufzubauen und gemeinsame Produkte zu schaffen. Dies soll vor allem eine Chance für die lokalen Tourismusdienstleister sein - Beherbergungsbetriebe, Gastronomie, Fremdenführer, Betreiber von Sehenswürdigkeiten und thematischen Ausstellungen sowie die neu entstehenden CISTERSCAPES-Besucherzentren.

Deshalb haben wir uns an die Fremdenverkehrszentralen und Reisezielunternehmen auf beiden Seiten der Grenze als strategische Partner gewandt und sie zur Zusammenarbeit bei der Förderung des lokalen und regionalen Angebots eingeladen.

Gleichzeitig versuchen wir, aktives Interesse auf lokaler Ebene zu wecken, denn der „Aktionsplan“, den wir vorbereiten, muss eine reale Grundlage im lokalen Angebot für Besucher haben - sowohl jene Angebote, die im Rahmen des Projekts CISTERSCAPES: VB-Zw-ZnS vorbereitet werden (neue Besucherzentren, touristische Pfade, Bildungsprogramme usw.), als auch bestehende, die weiterentwickelt, vernetzt und gefördert werden müssen.

Aus diesem Grund finden in den verschiedenen Regionen, in denen die Projektpartner - die Zisterzienserabtei Vyšší Brod, die Stadt Žďár nad Sázavou, das Zisterzienserstift Zwettl und die Stadtgemeinde Zwettl - ansässig sind, nach und nach einzelne Treffen, runde Tische und Workshops statt, um die lokalen Akteure über die Möglichkeiten der Zusammenarbeit und deren Potenzial zu informieren sowie Informationen und Ideen untereinander auszutauschen. Eine grenzüberschreitende Konferenz mit regionalen und überregionalen Akteuren ist für September in Zwettl geplant.

Bei einer Reihe von Konferenzen und anderen Veranstaltungen werden auch unser Projekt, die etablierte tschechisch-österreichische Zusammenarbeit, das Potenzial für eine sich abzeichnende umfassendere Zusammenarbeit und die Möglichkeiten, insbesondere im Zusammenhang mit dem europäischen Netzwerk CISTERSCAPES und dem Europäischen Kulturerbe-Siegel, vorgestellt. Ob es die traditionelle Veranstaltung „Waldviertel pur!“ in Wien oder die Tourismuskonferenz im Juni in Jindřichův Hradec, die im Rahmen des CORD AT-CZ-Projekts für Experten aus der Tschechischen Republik und Österreich stattfand (auch dieses Projekt wird vom Interreg AT-CZ-Programm unterstützt).

Wenn Sie also im Tourismus oder in verwandten Bereichen tätig sind und sich an dieser offenen Zusammenarbeit beteiligen möchten, sind Sie herzlich willkommen - Sie können den Weg zu uns ganz einfach über die Projektpartner oder die Zielgebietsunternehmen finden. Die Entwicklung des gemeinsamen Aktionsplans ist für 2026 geplant, aber der Kern wird jetzt gebildet!

@Stadtgemeinde Zwettl
Zwettl_Wandern (c) Fotozwettl.at

9. května 2025 v Litschau uspořádali rybníkáři z Waldviertelu velkou oslavu. Příležitostí bylo oficiální prohlášení waldviertelských kaprových rybníků za zemědělské světové kulturní dědictví. Přizváni byli také partneři projektu Cisterscapes za Zwettl, protože rybníky jsou typickým prvkem cisterciácké klášterní krajiny, a „Bärenhaut“ - kniha založení kláštera ve Zwettl, poskytla rozhodující informace o historii rybářství ve Waldviertelu.

Všechno začalo hádkou! Ve 12. století musel opat Hermann z kláštera ve Zwettlu přenechat bratrovi zakladatele kláštera Pilgrimovi statek Ratschenhof s okolními rybníky k doživotnímu hospodaření. Když po Pilgrimově smrti tyto pozemky nebyly vráceny klášteru, vypukl spor, který byl zaznamenán právě v knize „Bärenhaut“. Tento záznam naznačuje, že chov kaprů ve Waldviertelu má téměř 900letou historii.

Historie a význam rybníků byly hostům přiblíženy během oficiálního slavnostního ceremoniálu panelem odborníků. Mnozí z nich poté navštívili informační stánek Cisterscapes, aby se dozvěděli více o cisterciácích a jejich kulturní krajině, kterou nyní lze prožít díky nově vyvinutým vzdělávacím programům.

V létě 2025 mohou zájemci prozkoumat velebný klášter i městečko Zwettl a vydat se na vycházku s průvodcem po klášterní krajině, kde téměř za každým kopcem narazí na objekty, které mají co vyprávět.

Pestrý letní program začal již na začátku května otevřením nové výstavy Cisterscapes v budově staré radnice ve Zwettlu, která návštěvníkům přibližuje typické rysy cisterciáckého klášterního prostředí. Ve Waldviertelu se jich nachází mnoho, například celý věnec hospodářských dvorů, tzv. grangie, kolem kláštera Zwettl. Mladí návštěvníci výstavy mohou hravou formou prozkoumat typické prvky cisterciáckého klášterního prostředí díky pestrému programu pro děti s různými úrovněmi obtížnosti.

Jednou za měsíc se certifikovaná turistická průvodkyně Brigitte Fröhlich vydává s zájemci na pěší výlety, aby prozkoumali krásy přírody v okolí. Každá túra vede k jinému působivému místu v klášterní krajině Zwettl, kde se můžete zbližka a bez stresu dozvědět více o cisterciácích, jejich grangích (hospodářských dvorech), rybnících a mlýnech.

Ve městě Zwettl a v nedalekém klášteře se průběžně nabízejí pilotní ukázky nově vyvinutých osvětově-vzdělávacích programů Cisterscapes, v rámci kterých se hosté mohou ponořit do historie a aktivně prožít kulturu a přírodu. Byly tak připraveny speciální prohlídky a aktivní programy pro rakouské a české školy.

Ve spolupráci s rybářskými strážci mohou nejen děti lépe poznat biotop rybníka. V těchto uměle vytvořených vodních plochách se vyskytuje překvapivě mnoho živočichů, které lze pozorovat a zkoumat. Pro dospělé se na podzim nabízejí podobné workshopy, protože cisterciácké klášterní krajiny mají po celý rok co nabídnout a lákají k obdivování.

@Stadtgemeinde Zwettl

Leo Kirchmaier (výkonný ředitel asociace rybníkářů Dolního Rakouska)

při rozhovoru s Elisabeth Moll (městská archivářka Zwettl) jako odborníci na historii rybářství ve Waldviertelu

Am 9. Mai 2025 feierten die Waldviertler Teichwirte in Litschau ein großes Fest. Anlass war die offizielle Ernennung der Waldviertler Karpfenteiche zum landwirtschaftlichen Weltkulturerbe. Auch die Zwettler Cisterscapes-Partner waren geladen, denn schließlich sind die Teiche typische Elemente der zisterziensischen Klosterlandschaft. Die Bärenhaut, das Stiftungsbuch des Klosters Zwettl, lieferte zudem einen entscheidenden Hinweis zur Geschichte der Teichwirtschaft im Waldviertel.

Alles begann mit einem Streit! Im 12. Jahrhundert hatte Abt Hermann von Stift Zwettl dem Bruder des Klostergründers, Pilgrim, den Ratschenhof mit den nahegelegenen Teichen zur Bewirtschaftung auf Lebenszeit zu überlassen. Als diese Ländereien nach dem Tode Pilgrims nicht an das Kloster zurückgegeben wurden, entbrannte ein Streit, der in der Bärenhaut niedergeschrieben wurde. Dieser Eintrag legt nahe, dass die Waldviertler Karpfenteichwirtschaft auf eine fast 900jährige Geschichte verweisen kann.

Die Geschichte und Bedeutung der Teiche wurden durch die Expertenrunde während des offiziellen Festaktes den Gästen nähergebracht. Viele besuchten anschließend den Cisterscapes Infostand, um noch mehr zu den Zisterziensern und ihrer Kulturlandschaft zu erfahren, die nun mittels neu entwickelter Bildungsprogramme erlebbar wird.

Im Sommer 2025 konnten Interessierte das ehrwürdige Kloster sowie die kleine Stadt Zwettl erkunden und auf geführten Wanderungen durch die Klosterlandschaft streifen, wo sie beinahe hinter jedem Hügel auf Objekte stoßen, die viel zu erzählen haben. Das vielfältige Sommerprogramm startete Anfang Mai mit der Eröffnung der neuen Cisterscapes Ausstellung im Alten Rathaus von Zwettl, die Besuchern die typischen Merkmale einer Zisterziensischen Klosterlandschaft näher bringt. Im Waldviertel sind viele davon zu finden, wie etwa der Kranz aus Wirtschaftshöfen, sogenannten Grangien, rund um das Stift Zwettl.

Einmal im Monat macht sich die zertifizierte Wanderführerin Brigitte Fröhlich mit Interessierten auf, die Schönheit der Natur im Wanderdorf Zwettl zu Fuß zu erkunden. Jede Wanderung führt zu einem anderen eindrucksvollen „Flecken“ in der Zwettler Klosterlandschaft, wo man hautnah und stressfrei mehr über die Zisterzienser, ihre Grangien (Wirtschaftshöfe), Teiche und Mühlen erfahren kann.

In der Stadt Zwettl sowie im naheliegenden Kloster werden laufend Pilotversuche zu den neuentwickelten Cisterscapes Bildungsprogrammen angeboten, bei denen Gäste in die Geschichte eintauchen, Kultur und Natur aktiv erleben können. So gab es speziell zugeschnittene Führungen und Aktivprogramme für österreichische und tschechische Schulen.

In Kooperation mit den Teichrangern können nicht nur Kinder das Biotop Teich näher kennen zu lernen. In diesen künstlich vom Menschen angelegten Gewässern tummeln sich erstaunlich viele Lebewesen, die es zu beobachten und zu erforschen gilt. Für Erwachsene werden ähnliche Workshops im Herbst angeboten, denn schließlich haben die Zisterziensischen Klosterlandschaften das ganze Jahr über Interessantes zu bieten und laden zum Staunen ein.

@Stadtgemeinde Zwettl

Leo Kirchmaier (Geschäftsführer NÖ Teichwirteverband)

Elisabeth Moll (Stadtarchivarin Zwettl) als Expertin für die Geschichte der Teichwirtschaft im Waldviertel

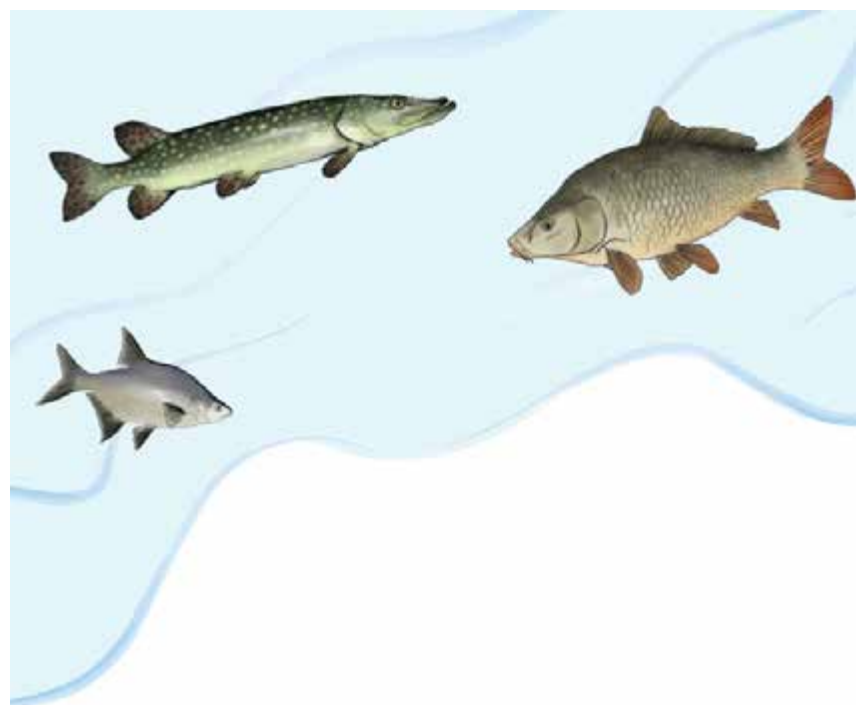
Staňte se na chvíli objevitelem tajů rybníků! Od 21. srpna do 16. listopadu 2025 promění Regionální muzeum města Žďaru nad Sázavou své prostory v interaktivní svět vody, historie a evropských souvislostí.

Expozice vzniká ve spolupráci s rakouským městem Zwettl a tamním cisterciáckým klášteřem, jehož krajina je té naší překvapivě podobná. Tato spolupráce má hlubší smysl: obě oblasti jsou totiž součástí mezinárodního sítě Cisterciácké krajiny spojující Evropu, která získala prestižní označení European Heritage Label (EHL), tedy označení Evropské dědictví.

Výstava tak není jen poutavou expozicí o rybníkářství, ale i konkrétním příkladem, jak se díky společným aktivitám daří posilovat vazby mezi cisterciáckými krajinami a jak lze evropský rozměr dědictví promítnout do lokální praxe. Ukazuje, že dějiny cisterciáckého řádu a jejich vliv na utváření krajiny spojují regiony, které dnes společně usilují o udržení a zviditelnění tohoto odkazu.

Výstava představí výsledky společné práce odborníků i institucí na obou stranách česko-rakouské hranice. Jejím cílem je nabídnout návštěvníkům nový pohled na kulturní krajinu, která je živým svědectvím staletého působení cisterciáků. Výstava „Zrcadla v krajině“ provede bohatou historií a kulturním významem rybníků v cisterciácké krajině – od jejich zakládání až po současnost. Přiblíží, jak rybníkářství formovalo tvář krajiny, ovlivňovalo každodenní život místních obyvatel a zanechalo stopu i v heraldice a symbolice. Dozvíte se také, jaké druhy ryb se v rybnících chovaly před staletími a které v nich plavou dnes. Návštěvníci se mohou těšit na interaktivní pochozí model krajiny s říční a rybníční sítí, velké akvárium s živými obyvateli rybníků, kreativní herní stanoviště a fotokoutek, z něhož si odnesou vlastní vzpomínku na návštěvu muzea.

Projekt Zrcadla v krajině: Společná tradice hospodaření s vodou vznikl s podporou programu Interreg Rakousko – Česko (AT-CZ), na jaře příštího roku bude adaptovaná výstava k vidění v rakouském klášteře Zwettl.

Werden Sie für eine Weile zum Entdecker der Geheimnisse der Teiche! Vom 21. August bis 16. November 2025 verwandelt das Regionalmuseum von Žďar nad Sázavou seine Räumlichkeiten in eine interaktive Welt des Wassers, der Geschichte und des europäischen Kontextes.

Die Ausstellung entsteht in Zusammenarbeit mit der österreichischen Stadt Zwettl und dem dortigen Zisterzienserklöster, dessen Landschaft der unseren erstaunlich ähnlich ist. Diese Zusammenarbeit hat einen tieferen Sinn: Beide Gebiete sind Teil des internationalen Netzwerks Cisterciac Landscapes Connecting Europe, das mit dem renommierten Europäischen Kulturerbe-Siegel (EKS) ausgezeichnet wurde.

Die Ausstellung ist daher nicht nur eine ansprechende Ausstellung über die Teichkultur, sondern auch ein konkretes Beispiel dafür, wie gemeinsame Aktivitäten die Verbindungen zwischen den Zisterzienserlandschaften stärken können und wie die europäische Dimension des Kulturerbes in die lokale Praxis umgesetzt werden kann.

Sie zeigt, dass die Geschichte des Zisterzienserordens und sein Einfluss auf die Landschaft Regionen verbindet, die heute zusammenarbeiten, um dieses Erbe zu erhalten und sichtbar zu machen.

Die Ausstellung präsentiert die Ergebnisse der gemeinsamen Arbeit von Experten und Institutionen auf beiden Seiten der tschechisch-österreichischen Grenze. Ziel ist es, den Besuchern einen neuen Blick auf die Kulturlandschaft zu ermöglichen, die ein lebendiges Zeugnis der jahrhundertelangen Tätigkeit der Zisterzienser ist. Die Ausstellung „Spiegel in der Landschaft“ führt den Besucher durch die reiche Geschichte und kulturelle Bedeutung der Teiche in der Zisterzienserlandschaft - von der Gründung bis in die heutige Zeit.

Sie zeigt, wie der Teichbau das Gesicht der Landschaft prägte, das tägliche Leben der Bevölkerung beeinflusste und seine Spuren in der Heraldik und Symbolik hinterließ.

Sie erfahren auch, welche Fischarten vor Jahrhunderten in Teichen gehalten wurden und welche heute darin schwimmen. Auf die Besucher warten ein interaktives, begehbare Landschaftsmodell mit Fluss- und Teichnetzen, ein großes Aquarium mit lebenden Teichbewohnern, kreative Spielstationen und eine Fotoecke, aus der sie ihre eigene Erinnerung an den Museumsbesuch mitnehmen können.

Das Projekt Spiegel in der Landschaft: Eine gemeinsame Tradition des Wassermanagements wurde vom Interreg-Programm Österreich-Tschechische Republik (AT-CZ) unterstützt, und im nächsten Frühjahr wird die adaptierte Ausstellung im österreichischen Kloster Zwettl zu sehen sein.

@Stadtgemeinde Zwettl
Abenteuer Teich für ältere Kinder am Seeteich, Edelhof

Od 9. července do 27. srpna budou probíhat v bazilice Nanebevzetí Panny Marie a sv. Mikuláše ve Žďáře nad Sázavou letní programy pro rodiny s dětmi. Cílem těchto programů je zábavnou a interaktivní formou seznámit malé i velké návštěvníky s bohatou historií bývalého cisterciáckého kláštera.

Každé pondělí v 10:00 je možné navštívit program Skriptorium, aneb jak se psalo v kláštěrech? Děti se dozví informace o vzniku knih ve středověkém klášteře nebo výrobě barevných inkoustů. Mohou si prohlédnout pergamen a zjistit, jaké bylo vybavení písařské dílny. V závěru programu si zkusí vytvořit vlastní listinu s textem nebo obrázkem, kterou následně zapečetí voskem.

Každou středu v 10:00 je pro rodiny s dětmi připravena Prohlídka z kufříku. Jedná se o prohlídku baziliky a rajskeho dvora, která je přizpůsobena věku dětí. S sebou ponese kufřík plný zajímavých předmětů, které nám pomohou rozkrýt historii žďárského kláštera. Zkusíme společně najít v prostorách baziliky velkou mozaiku. Zjistíme, jakou roli hráli v budování kláštera šlechtici a rytíři. Zblízka si prohlédneme i varhanní píšťaly apod.

Organizátoři se již nyní těší se na děti, rodiče i prarodiče. Délka programu cca 60 minut je přizpůsobena jak věku dětských účastníků, ale umožní rodinám navštívit také další turistické atrakce přímo v místě – bývalém cisterciáckém klášteře, především expozici Muzea nové generace, světa animovaných příběhů, hry světla a stínů a mnoha interaktivních exponátů. Cesta pro celou rodinu za téměř 800 let starým příběhem může začít. Od roku 2026 pak bude možné využít také nové expozice návštěvnické centrum CISTERSCAPES, které vznikne po rekonstrukci v objektu bývalé radnice přímo v centru Žďáru nad Sázavou.

Zážitkové programy v bazilice Nanebevzetí Panny Marie a sv. Mikuláše ve Žďáře nad Sázavou realizuje Římskokatolická farnost Nanebevzetí Panny Marie Žďár nad Sázavou II., jeden ze strategických partnerů projektu „CISTERCIÁCKÉ KRAJINY: Vyšší Brod - Zwettl - Žďár nad Sázavou“ pro oblast turismu a edukace.

Uvedené programy jsou součástí testování nových návštěvnických programů, které se od roku 2026 stanou součástí stálé nabídky pro individuální návštěvníky i skupiny nejen ve Žďáru nad Sázavou, ale také v nových návštěvnických centrech v jihočeském Vyšším Brodě a dolnorakouském Zwettlu, a také doplní aktuální návštěvnickou nabídku v cisterciáckém klášteře ve Zwettlu. Turistické propojení regionů přeshraničně a zvýšení jejich atraktivity pro návštěvníky je jedním z hlavních cílů tohoto projektu spolupráce.

Vom 9. Juli bis 27. August finden in der Basilika Mariä Himmelfahrt und St. Nikolaus in Žďár nad Sázavou Sommerprogramme für Familien mit Kindern statt. Ziel dieser Programme ist es, kleinen und großen Besuchern die reiche Geschichte des ehemaligen Zisterzienserklosters auf spielerische und interaktive Weise näher zu bringen.

Jeden Montag um 10:00 Uhr können Sie das Programm Scriptorium oder Wie wurde in Klöstern geschrieben? besuchen. Die Kinder erfahren etwas über die Entstehung von Büchern in einem mittelalterlichen Kloster oder die Herstellung von farbiger Tinte. Sie können Pergament sehen und herausfinden, wie die Ausrüstung einer Schreiberwerkstatt aussah. Am Ende des Programms werden sie versuchen, ihr eigenes Dokument mit Text oder Bild zu erstellen, das sie dann mit Wachs versiegeln.

Jeden Mittwoch um 10:00 Uhr gibt es eine Führung aus dem Koffer für Familien mit Kindern. Dabei handelt es sich um eine Führung durch die Basilika und den Garten Eden, die dem Alter der Kinder angepasst ist. Wir werden einen Koffer voller interessanter Gegenstände mitnehmen, die uns helfen, die Geschichte des Klosters Žďár zu entdecken. Gemeinsam werden wir versuchen, ein großes Mosaik in der Basilika zu finden. Wir werden herausfinden, welche Rolle Adlige und Ritter beim Bau des Klosters spielten. Wir werden uns auch die Orgelpfeifen usw. genauer ansehen.

Die Organisatoren freuen sich schon jetzt auf Kinder, Eltern und Großeltern. Die Dauer des Programms beträgt ca. 60 Minuten und ist an das Alter der kindlichen Teilnehmer angepasst, ermöglicht es den Familien aber auch, andere touristische Attraktionen vor Ort zu besuchen - das ehemalige Zisterzienserkloster, vor allem die Exposition des Museums der neuen Generation, eine Welt der animierten Geschichten, das Spiel von Licht und Schatten und viele interaktive Exponate. Eine Reise für die ganze Familie zur Entdeckung einer fast 800 Jahre alten Geschichte kann beginnen. Ab 2026 wird es auch möglich sein, das neue Besucherzentrum CISTERSCAPES zu nutzen, das nach dem Umbau im ehemaligen Rathaus mitten im Zentrum von Žďár nad Sázavou entstehen wird.

Die Erlebnisprogramme in der Basilika Mariä Himmelfahrt und St. Nikolaus in Žďár nad Sázavou werden von der römisch-katholischen Pfarrei Mariä Himmelfahrt Žďár nad Sázavou II durchgeführt, einem der strategischen Partner des Projekts „CISTERCIÁCKÉ KRAJINY: Vyšší Brod - Zwettl - Žďár nad Sázavou“ für Tourismus und Bildung. Diese Programme sind Teil der Erprobung neuer Besucherprogramme, die ab 2026 nicht nur in Žďár nad Sázavou, sondern auch in den neuen Besucherzentren im südböhmischen Vyšší Brod und im niederösterreichischen Zwettl zum ständigen Angebot für Einzelbesucher und Gruppen gehören und das derzeitige Besucherangebot im Zisterzienserkloster in Zwettl ergänzen werden.

Die grenzüberschreitende Vernetzung der Regionen und die Steigerung ihrer Attraktivität für Besucher ist eines der Hauptziele dieses Kooperationsprojekts.

Program Interreg Rakousko – Česko je jedním z pěti přeshraničních programů v České republice. Patří do něj Kraj Vysočina společně s Jihočeským a Jihomoravským krajem a zeměmi Dolní a Horní Rakousko a městem Vídeň. Základním kritériem je v něm přeshraniční spolupráce a dopad.

Představit společný evropský přírodní, kulturní a hospodářský prostor si klade za cíl projekt Sala Cultura CZonA, se kterým vytváří náš projekt „CISTERSCAPES: VB-Zw-ZnS“ mnohé synergické efekty v oblasti turismu; oba projekty zatraktivní nabídku kulturní turistiky v příhraniční oblasti. To vyžaduje vytvoření moderních zařízení, která návštěvníkům přiblíží tuto oblast a zprostředkují společnou historii a vývoj – i v tomto oba projekty pracují na stejných principech.

Investice do modernizace infrastruktury jsou základem pro prezentaci společného kulturního dědictví a spolupráci mezi klíčovými aktéry v příhraničním regionu. V rámci aktivit projektu CZonA bude opraveno muzeum v Jemnici a bude zde vytvořena nová expozice ve spolupráci s Muzeem Vysočiny Třebíč. Bude opraveno historické depo pro lokomotivy ve Waldkirchenu nebo část zámku v Dobersbergu. Tyto nově vzniklé prostory budou naplněny spoustou zajímavých a tematických akcí. Společným cílem je předávat si návštěvníky v příhraničním prostoru a poskytnout jim takové atraktivy, aby se v regionu zdrželi déle.

Když si promítnete na mapu trojúhelník Vyšší Brod – Zwettl – Žďár nad Sázavou, je doplňkovost s projektem CZonA v rámci území jednoznačná. A nejpozději od turistické sezóny 2027 se mohou návštěvníci těšit na nové návštěvní centra i atraktivní expozice. Více informací naleznete v Katalogu projektů na webových stránkách Programu Interreg AT-CZ.

interreg.at.cz

@Koruna Vysočiny

Poutní kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře, Martin Dlouhý

Das Programm Interreg Österreich-Tschechische Republik ist eines der fünf grenzübergreifenden Programme in der Tschechischen Republik. Es umfasst die Region Vysočina zusammen mit den Regionen Südböhmen und Südmähren sowie den Ländern Nieder- und Oberösterreich und der Stadt Wien. Grenzüberschreitende Zusammenarbeit und Wirkung sind die grundlegenden Kriterien. Das Projekt Sala Cultura CZonA zielt darauf ab, einen gemeinsamen europäischen Natur-, Kultur- und Wirtschaftsraum zu präsentieren, mit dem unser Projekt „CISTERSCAPES: VB-Zw-ZnS“ viele Synergien im Bereich des Tourismus schafft. Beide Projekte machen das kulturtouristische Angebot im Grenzgebiet attraktiver.

Dazu müssen moderne Einrichtungen geschaffen werden, die den Besuchern die Region näher bringen und die gemeinsame Geschichte und Entwicklung vermitteln - beide Projekte arbeiten auch nach den gleichen Prinzipien.

Investitionen in die Modernisierung der Infrastruktur sind die Grundlage für die Präsentation des gemeinsamen kulturellen Erbes und die Zusammenarbeit der wichtigsten Akteure in der Grenzregion. Im Rahmen der CZonA-Projektaktivitäten wird das Museum in Jemnice renoviert und in Zusammenarbeit mit dem Museum des Hochlandes Trebic eine neue Ausstellung geschaffen. Das historische Lokomotivdepot in Waldkirchen und ein Teil des Schlosses in Dobersberg werden instand gesetzt. Diese neu geschaffenen Räume sollen mit vielen interessanten und thematischen Veranstaltungen gefüllt werden. Gemeinsames Ziel ist es, die Besucher in das Grenzgebiet zu bringen und ihnen Attraktionen zu bieten, die sie zum längeren Verweilen in der Region bewegen.

Wenn man das Dreieck Vyšší Brod - Zwettl - Žďár nad Sázavou auf eine Karte projiziert, wird die Komplementarität mit dem CZonA-Projekt innerhalb des Gebiets deutlich. Und spätestens ab der Tourismussaison 2027 können sich die Besucher auf neue Besucherzentren und attraktive Ausstellungen freuen. Weitere Informationen finden Sie im Projektkatalog auf der Website des Interreg AT-CZ Programms.

interreg.at

Entdecken Sie das älteste Kloster des Waldviertels bei einer Führung!
 2024 wurde **Stift Zwettl** für das Projekt „Cisterscapes“
 mit dem Europäischen Kulturerbe-Siegel ausgezeichnet.

Bei einem Rundgang beeindruckt der romanisch-gotische **Kreuzgang** mit kunstvollem **Brunnenhaus** und dem schlichten **Kapitelsaal**. Den Besucher empfängt die imposante **Stiftskirche** mit ihrem weithin sichtbaren Turm aus heimischem Granit. In ihrem Inneren schufen im Spätbarock herausragende Künstler den Hochaltar, 16 Seitenaltäre und das Chorgestühl. Die Orgel von Johann Ignaz Egedacher ist als Konzertorgel weithin bekannt. Führungen bieten Einblicke in die Architektur, Geschichte und spirituelle Bedeutung des Klosters.

Auf Wunsch kann die Besichtigung der **Barockbibliothek** eingeschlossen werden.

Stiftsführung:
 55 Minuten, € 11,50 ab 20 Personen,
 sonst € 12,50

Stiftsführung + Bibliothek:
 1,5 Stunden, € 16,90 ab 20 Personen,
 sonst € 17,90

Freiplatzregelung: 20 + 1, Busfahrer frei

Führungen sind ganzjährig möglich

Infrastruktur:
 Gratisbusparkplätze in unmittelbarer Nähe, Restaurant, Klosterladen, ausgedehnte Gartenanlagen zum Rasten und Spazieren

PACKAGES 2025

Die Packages beinhalten die **Führung im Stift Zwettl** mit Kulturvermittlerin durch Kreuzgang mit Brunnenhaus, Kapitelsaal und Stiftskirche, Dauer ca. 55 Minuten **plus**

- ♦ **Privatbrauerei Zwettl:** Führung mit Verkostung (100 Minuten) – € 22,40/Person
- ♦ **Sonnentor Erlebnis:** Führung und Film (90 Minuten) – € 20,50/Person
- ♦ **Wurmhof Thaller:** Führung (90 Minuten) – € 19,00/Person
- ♦ **Bärenwald Arbesbach:** Führung und Film (90 Minuten) – € 26,50/Person
- ♦ **Waldland:** Führung und Film (90 Minuten) – € 19,50/Person
- ♦ **Sonnenwelt Großschönau:** Führung und Film (90 Minuten) – € 21,50/Person
- ♦ **Greifvogelzentrum Schloss Waldreichs:** Flugvorführung (60 Minuten) – € 19,50/Person
- ♦ **Weingut Schloss Gobelsburg:** Führung mit Verkostung (120 Minuten) – € 29,50/Person
- ♦ **Whisky-Erlebniswelt Haider:** Führung mit Verkostung (75 Minuten) – € 19,50/Person
- ♦ **Käsemacherwelt Heidenreichstein:** Führung inkl. Verkostung (60 Minuten) – € 19,00/Person
- ♦ **Mohndorf Armschlag:** Führung und Film (ca. 2 Stunden) – € 15,50/Person

Alle Kombipakete ab 20 Personen buchbar

Details auf
www.stift-zwettl.at/tourismus

ADVENT 2025

KRIPPENFÜHRUNG IN DER STIFTSKIRCHE

Spezialführung im Nov. & Dez. 2025

Vorweihnachtliche Führung durch die Stiftskirche mit ihrer reichen Barockausstattung. Den Abschluss bildet ein Besuch in der Krippenkapelle. Das imposante Schnitzwerk des Tiroler Künstlers Josef Bachlechner wurde im Jahr 1893 vom damaligen Abt für die Klosterkirche in Auftrag gegeben und folgt nicht der üblichen Darstellung mit beweglichen Figuren. Lassen Sie sich überraschen!
 Preis: € 11,50

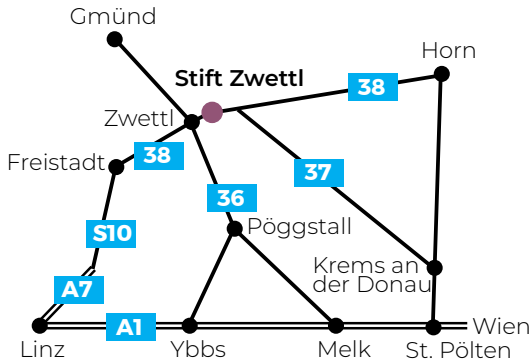

BERATUNG UND BUCHUNG

Britta Kurz | Gabi Zottl
 Stift Zwettl 1, 3910 Zwettl
 Österreich
 (T) +43 (0)2822 202 02-17
 (E) info@stift-zwettl.at
 (I) www.stift-zwettl.at

Stiftsrestaurant
 (T) +43 (0)2822 58 128

Klosterladen
 (T) +43 (0)2822 202 02-51
 (I) shop.stift-zwettl.at

Unser Geschenk für Ihre Gäste: Bei einer Gruppenbuchung bekommt jeder Gast einen Gutschein, den er am Ausflugstag bei einem Einkauf in unserem Klosterladen einlösen kann.

CISTERSCAPES VB-Zw-ZnS

Výstava květen – říjen 2025

„CISTERSCAPES: Zwettl a místní klášterní krajina“

Altes Rathaus, Sparkassenplatz 4, 3910 Zwettl – NÖ

vstup zdarma

Cisterscapes

Zwettl und seine
Klosterlandschaft

Mai – Okt. 2025

Eintritt frei

Altes Rathaus

Sparkassenplatz 4 • 3910 Zwettl-NÖ

+43 2822 503 129 • zwettlinfo@zwettl.gv.at

ZRCADLA V KRAJINĚ

Společná tradice hospodaření s vodou

Autorská výstava Regionálního muzea města Žďár nad Sázavou a města a kláštera Zwettl
Podpořeno z projektu Interreg Rakousko – Česko, kód projektu SPF-02-063.

námět a texty: PhDr. Pavel Elbl

ilustrace: Magda Smejkalová

výtvarné zpracování a realizace expozice: CNC studio s.r.o.

zápůjčka exponátů: Přírodovědné muzeum Národního Muzea Praha, NZM Ohrada –
muzeum lesnictví, myslivosti a rybářství, Jihočeská zoologická zahrada Hluboká
nad Vltavou

návrh a realizace akvária: Adrian Matys

Poděkování patří hospodáři moravského rybářského svazu panu Jaroslavu Sukovi
a Ing. Martinu Melicharovi z Rybářství Kinský.

Žďár
nad
Sázavou

★ Regionální
muzeum
Žďár

ZWETTL Gemeinde
VOILLÉBEN

Národní
zemědělské
muzeum

NÁRODNÍ
MUZEUM

Interreg
Rakousko – Česko

Spolufinancováno
Evropskou unií